

УДК 553.94

Москаленко С.А.

Науковий керівник: к.г.н., проф. Савчук В.С.

*(Національний технічний університет "Дніпровська політехніка",
м. Дніпро, Україна)*

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ

За даними Міжнародної енергетичної агенції основним джерелом енергії до 2035 року буде залишатися викопне паливо: кам'яне вугілля, нафта та газ. У світовому енергетичному балансі енергоносіїв частка нафти буде найбільшою (33,8%). На другому місці буде знаходитись газ (27,3%), а на третьому – вугілля (15,5%). Слід відзначити, що частка цих джерел енергії у порівнянні з 2010 роком майже не зміниться. Європейське енергетичне товариство вимагає, щоб у енергобалансі кожної країни Європи кількість альтернативних джерел сягала 12%. Але досягти в енергобалансі такої кількості відновлювальних джерел енергії, при нинішніх темпах технічного освоєння буде вкрай важко.

Україна є одним з найбільших споживачів енергії в Європі, займаючи 5-6 місце у світі. При цьому відзначається високий рівень залежності в постачанні енергоносіїв від інших країн, у тому числі від Росії. У атомній енергетиці вона дорівнювала близько 95%, а в постачанні газу – 60%. Після 2014 року на Україну вже поставлялося і вугілля, як з Польщі, так і з ПАР та Росії.

Враховуючи цей факт, Кабінет Міністрів України розробив і схвалив Енергетичну стратегію України до 2035 року. Одним з головних напрямів цієї стратегії є збільшення обсягу видобутку вітчизняних енергоносіїв.

Підвищення видобутку нафти та природного горючого газу в Україні до 2035 року стримується частково анексією Росією перспективних родовищ та відсутністю геологорозвідувальних робіт на інших площах. Тому підвищення їх частки у енергобалансі можливо лише за умов їх придбання в інших країнах.

Відзначимо, що Україна забезпечена своїми запасами урану на 50-70 років. У подальшому вкрай важливо утримувати існуючу частку атомної енергетики у загальному енергетичному балансі України.

Найбільшими достовірними запасами енергетичної сировини в Україні є запаси вугілля. Їх розвіданих запасів в Україні достатньо для підтримання роботи енергетичних блоків на протязі 200-300 років. Запаси вугілля знаходяться як на діючих шахтах, так і розвіданих вугільних родовищах, таких як Лозовське, Богданівське, Петровське, Новомосковське. Крім кам'яного вугілля в Україні відкриті значні запаси бурого вугілля, розробка яких можлива відкритим способом. До найбільш перспективних слід віднести Синельниківське родовище і Новодмитрівське родовище. Отримані дані дозволяють зробити висновок

що найбільш перспективним джерелом енергії для України є вугілля. Це враховано і в Енергетичній стратегії України до 2035 року, яка передбачає реформування вугільної галузі.

Отримані дані підтверджуються і аналізом видобутку вугілля у Світі.

Основний видобуток вугілля сконцентровано у 7 країнах: Китаї (3140млн.т), США (983млн.т), Індії (521млн.т), Індонезії (345млн.т), Австралії (424млн.т), Росії (321млн.т), ПАР (258млн.т). В цих країнах за станом на 2010 рік було видобуто 84% усього вугілля. Вугілля є основою енергобалансу двох країн світу – Китаю і Індії. В цих країнах видобуток вугілля до 2035 року буде тільки збільшуватися. Незважаючи на значний видобуток природного газу та нафти в Росії доля твердого палива до 2040 року, у порівнянні з 2010 роком також збільшиться з 29% до 30-33%. В США видобуток вугілля на цей період трохи знизиться, але буде перевищувати 980 млн.т.

На 2021 рік за даними незалежного дослідницького центру з питань клімату[4], Німеччина і Польща збільшили видобуток вугілля в порівнянні з 2020 роком. Так само було зафіксовано збільшення виробництва електроенергії за допомогою вугілля в Німеччині (104 197 ГВтг) і Польщі (89 154 ГВтг).

За прогнозом Світової енергетичної ради основні країни світу будуть продовжувати інтенсивно видобувати вугілля до 2050 року.

Список літератури

1. V.V. Kondratyev, V.V. Popov, G.V. Kedrova Informational articles. – Mining Industry Journal 2019 №2 (144), p. 6-12.
2. Пучкарев Дмитрий Уголь. Особенности и перспективы рынка. – : BCSEXRESS 12 декабря 2018, 13:54
3. А. Р. Okaryachenko. Energy consumption in ukraine. – : Economic herald of the donbas 2013 №4(34), p.176.
4. <https://ember-climate.org/european-electricity-transition/>(незалежний дослідницький центр з питань клімату)